

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes évre 10 ft — kr.
Félévre 5 " — "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy óra 1 " — "
Egyes száma ára 4 kr

Felolós szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Főmunkatárs: **Dr. KIRÁLY PÉTER.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hat hónapos petit sorost 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többször
hirdetéseik alkuszorint jutányos áron vetetnek föl. Bélye: díj a l
den külön beajutatsert 30 kr

Szerkesztői értesítés.

— Programm. —

III.

Tulvitt és szükségtelen szabadelvűségnek tekintem én a felekezeti nélküliséget is, amely, egy a vallás-erkölcsi vezetésre szult fektető — tehát nem „Istennéküli Államban» szembezőkő ellentmondás is; mivel a felekezeti nélküliségbe lépő, vagy nem ismer Isten, tehát nincs meg benne az erkölcsiségre még eddig leghathatósnak bizonyult, — általános elismertetésénél fogva közalpnak tekinthető érzés; vagy egyházfentartó kötelezettség alól kibuvni akaró — önző. Így is, ugy is, kárhözatos lélek-állapotban, társadalmon kívül csapongó megbizhatlan tévedezésre nyit utat, épen — a törvény.

Mindezen félszeg szabadelvűség meg-orvoslására való az 1848: XX. t. c. azon hozzáadással, hogy az Államnak garanciát nem nyujtó egyházonkívül-élés, az állam biztosságával megegyező nem lévén, soha meg nem engedhető, míg az Állam maga nem athús; még ha megengedhetők is azt, hogy lehetnek bölcsészeti spekuláció után, a pozitívizmusnak hódolva, minden láthatatlant tagadó emberek közt filozófiai jó erkölccsel bíró, — tehát az államra nézve veszélytelen egyének, amilyenek, — ha

ugyan léteznek, oly kevés számmal vannak, hogy kár kivételes kevés számukért, a nagyszámu spekuláló önzésnek kaput tárni, amelyen át az egyházak iránt nálunk még mindig fontos kötelezettség alól magokat kiszakítsák. Ha a szabadságnak oly teljességét akarná az Állam, akkor teketembe vehetné azt is, hogy azok a bölcsészeti erkölcsi emberek az állam köteléken kívül is szabadó jó erkölcsben, boldogan megélhetnének; tehát ha a vallás-erkölcsi társadalomból kibocsátja őket, bocsássá ki az állami társadalomból is, mert elveik ellen való teher, ily társadalomban élés is. Ők a midőn a résztől szabadulnak, az egésztől is szabadulni akarnak.

Amikor egyháztól szólok, érthető, hogy egyház alatt oly vallás-erkölcsi társadalmat értek, mely kinek-kinek megengedi, hogy üdvösségét önmaga munkálja; tehát józanu hitelű — az értelem felvilágosodását terjesztő, — a meggyőződés szabadságát nem gátoló, — nem kifelé gravitáló, — vagy kívülől inspiált és nem rendszerében fanatikus, — hitért gyűlölködő emberek egyházi társadalmát; amely a Magyar-Államot törvényeiben és egész jogterjedelmében nemcsak elismeri, hanem ennek minden tevékenységét ösztön és készséggel alá is rendeli.

Hogy szerkesztői munkálkodásomban

ily felfogás vezet a vallás-társadalmi kérdésekben — mondanom tovább felesleges.

Bár a közoktatás alkotmányos államban a legkiválóbb államügyek egyike, mert csak képzett állampolgárok értik meg, a képviseleti alkotmányban kitűnő megbecsülését az embert megillető jogoknak; és csak ilyenek gyakorolhatják ezeket öntudatosan és szabadon s ragaszkodhatnak ily államhoz szívvel-lélekkel: mégis a miénkben a közoktatás-ügy nagyobb részben az egyházak kezében van; amely aztán főoka annak, hogy a vallásra fektetvén mindenik a fősulyt: az általános tudnivalókra nem fordíthatnak elég időt; vagy hogy a közoktatás-ügy a felekezeti iskolákban, az egyháztagok tulterheltsége, szegénysége miatt még mindig nem is állhat emelkedett színvonalon; oka ez kiváltképpen annak is, hogy a nemzetiségek közt a magyar állameszme és nyelv sem terjedhet az Egységes-Állam elvi és gyakorlati életének megfelelőleg.

E nagy hiányon is segíthetne az 1848: XX. t. c. végrehajtása. Mert ha a közoktatás-ügy szükségleteinek fedezése az államra szállna át s az egyházak felmentetnének az iskola fentartási súlyos terhek viselése alól mind a közoktatás-ügy

Visszaemlékezés Ceméthére.

A «Debreczen» eredeti tárczája.

(Folytatás.)

II.

Kirándulás a «Branyiszkö»-ra.

A Ceméthei fűrdő számos kirándulásra kínálkozó helyei közt legtávolabb van, kisse költséges is, mert csak kocsin tenető meg, de aztán a «Branyiszköi szorulat» szépségeit nagyon kecségető, — a «branyiszköi nágó» nevével kapcsolatban levő 1849 Február 5-iki, akkori szabadságharcunkban elhatározó fontosságu győzedelmes honvédsata színhelyének megzemléléseért s a szepes-vármegye által ott felalított emlék láthatásaért, szent kegyelet tárgya a branyiszköi kirándulás. Ennek elmulasztását meg nem bocsátható hanyagságnak tartotta volna kis — de hazafiai és honleányi érzelmekben nagy szívű tagokból álló tarsaságunk.

A terv végrehajtása napirendre kitűzetett; de amikor végrehajtani akartuk, az esőre változó idő mindig meggátolta. Eljött már Augusztus 15-ke is — még sem valósulhatott, pedig a tarsaság nő tagjai fenyő galyakból a nagykoszorút már megis köve készentartották s aggódtak rajta hogy az itthon maradás az ő honleányi szent érzésük kifejezésének jelét nem lesz a ki rátegye a honvédhősök emlékkövére.

Végre elhatároztuk, hogy aug. 16-án — még ha az idő kedvezőtlen lesz is — megyünk a Branyiszköra. És az idők Ura

kedvezően vette a komoly elhatározást... hozott kívánatos oapot. És mi, az előre megrendelt kis Sárosi parasztszekerekben, a koszorúval elindultunk tizenketten — 5 férfi és 7 nő és végrehajtottuk mint megbizottak is, a közóhajtás szerinti kirándulást.

No... az ekvipázs nem kőjutáshoz való, négy-négy üléssel egy-egy hosszú parasztszekeren. De kinek jutott volna észébe a lelki izgalom mellett a testi rázkódás? Megejtettük az utat panaszkodás nélkül, vagy efelett élcelődve.

Visszaérkezésünk a tarsaság tagjai méltányló örömiradással fogadtak s közkiváratképpen fejezték ki, hogy a szabadban megjelölt helyen masnap delután 8 órakor tartandó lakomát megelőzőleg, az utról való beszámolást felolvasásban tartasuk meg s ennek tartásával a sorok íróját biztak meg. Megtörtént következőleg:

Beszámolás a branyiszköi küldetéséről.

Tisztelt hölgyeim és uraim!

Amikor az elhangzott megszólítás felett a mi fűrdőtársaságunk férfiai nagyot néznek s ebben a nézésben látom megjelenni a kérdést: miért térek én el a szokott megszólítás módtól és hogy merem a «hölgyeimet» az «Uraimnak» elébe helyezni? megnyugtató felelettel tartozom s azt adok is.

Higgyék el tisztelt «Uraim», hogy én megszólításomban a «hölgyeimet» nem azért tettem elől, mintha korunk nagyon előtérbe nyomult nőemancipációjának szegődtem vol-

na, — vagy toiakodnám fel bajnokául s az emberi nem erősebb fele felibe emelkedését a gyengébb felnek jogosultnak találnám és munkálnám is. Nyugodjanak meg tisztelt uraim, A magyar nők velők született — s magyar-társadalmi viszonyainknál fogva is kifejelett egészséges itélőképessége és a helyes társadalmi szervezet iránt való tapintatos érzékeléssel fogva, — miként a multban volt mindig; ugy a jövőben sem vágyik többre, mint arra hogy legyen a férfiak hűséges társa, a szó valódi és legnemesebb értelmében felesége, de egyszersmind — s itt az ok — nemes tevékenységében lelkesítője ösztönzője, ugy a családi kis társadalom jólétének megalkotása és fentartásában, mint az állami, a mi általunk sajátos benső, imádatos érzéssel hazánk nevezett nagy társadalmunk virágzása elővitelében és romolhatatlan alapon megszilárdítása dicső közhasznu munkájában.

Ugyanazért, ha látjuk napjainkban e hazában is, hogy családi életkőre alkotására még nem juthatott, vagy attól netalán már megfosztott nőink az önfentartás nehézkűzdelmében dicséretes törekvéssel törhetlen kitartással és áldott sikerrel vesznek részt: ne féljenek Uraim, hogy már lejárt volna férfiségük tekintélye (s a nő önállóságra törekvés által tulszarnyaltattak volna, vagy jövőben tulszarnyaltatnának; hanem igaz örömmel tekintenek a nőkre akikben van erős akarat megküzeeni a lét nehéz harcát; mert ezáltal is lökést adnak önöknek, hogy ne csak el ne csüggedjenek, hanem a

egységesebbé s az állameszmének megfelelőbbé valnók; mind a felekezeti egymásiránti feltevése e tereken jó részt elenyésznek; mindnyájan pedig egészen és kizárólag vallás-erkölcsi belügyek ápolására utat mutatnak — az állami iskolákban nem lévén más feladatuk, mint a vallás erkölcsi oktatás, amelyek mint egyenes feladatuknak megfelelően aztan egész erővel igyekezzenek es tudnának.

Míg azonban ez a kívánatos idő eljönne — lesznek felekezeti iskolák s az állam csak a tanítók díj-kiegészítésével járul azok fenntartásához; szükséges kérlelhetlenül felügyelnie, hogy ilyenek kellő számban legyenek is; tanítók megfelelő képességgel bírnak; mar magok a magyar állameszme tisztelésében képezetvén, ehhez hívek legyenek; növendékeiket a magyar nyelv beszélésére és írására megtanítsák; a magyar alkotmányt nemcsak megismertessék, hanem szívökbe vessék, mint olyat, amely minden nyelvű és vallású polgárt különbség nélkül egyenlő jogokban ugy részesít, hogy ahoz hasonló joggyakorlással semmi más monarchikus államban nem bírhatnának. Ez ügyben lapunk az érdemleges követelést nem szűnik meg hangsúlyozni s a kormányt netalan meg ezután is tapasztalható mulasztásait érdemlett megrovásban részesíteni.

A magyar birodalom közzegazdása — keserű tapasztalat szerint — az 1867-es közösgyes kiegyezés miatt, szörnyen szenvedő állapotban van. Ez erzi nemcsak az államgazdaság; hanem minden a közgazdasági czim alá tartozó, anyagi természetű magán vagy tarsulati, tehát, ipari, gyári, mezőgazdasági termelő foglalkozás; de erzi a fogyasztó és kereső osztály is mégha az állam kiegészítését ilyen fajta közös ügy csonkának nem mutatná is.

Iparos, gyáros, kereskedő állam nem vagyunk, talán nem is leszünk soha; de ha mindazon életfenntartási agak, nagy kívánatos terjedést vennének is, mindeniknek virágzása a mezőgazdaság állapota ról feltételezhetnék; mert országunk természeti viszonyainál s népünk hajlamánál fogva erre van főképp utalva; tehát ama közös-ügyes állapot sulya, legnagyobb mérvben mezőgazdaságunkat nyomja s erről közvetve származik at a többire is, a természet és közgazdasági rendellenesség — anomalia — keserű hatása. Hogy e kényszer gazdasági helyzet milyen, azt az őstörvényességgel telnívomó részben foglalkozó városi s egészen azt üző vidéki olvasóinknak mutogatnunk felesleges.

ferrierő fokozásával legyőzzék, ha ugy kell, mert ugy kell a poklot is. És mindezek felett méltányolják igazi becsé szerint azt a lelkesítő erőt, a mi nőink magasztos hon-szerelméből magat rank magyar férfiakra oly áldott hatással bizonyítja meg.

A mit mondék Uraim legközelebb, itt, e mi kis fűrdőtársaságunkban tapasztalhatatnak önök edesen, jólesőleg. Igen szemök előtt van, láthatják naponként, hogy azok a nők, kiket kedvezőbb helyzetük megmentett az önálló, életfenntartó kötelességteljesítés nagy teherviselésétől, mily méltányló elismeréssel viseltetnek azon* viszonylag nagyszámú nők iránt, a kikre ez a teherviselés nehezedik, de a kik azt zúgolódás nélkül, sőt bizonyos fel-emelkedettséggel, mondhatnám büszkeséggel hordozzák azon tudatban, hogy ők a közhazának tesznek nagy szolgálatot, amidőn enoek egy nemzedéket növelnek, melynek kimagasló erénye leendő — a nemzet és honszeretet: érzésben, értelemben, uelvben és tettekben, bizonyítják meg ama rendkívül tartalmas kifejezés igazságát — munkájuk által valósággra vivén at: „magyar nőnek születni szép és nagy gondolat.”

Ez a tapasztalat teszi ez egyszerű kis telepet valóban azzá, ami a világhírre jutott fűrdőknek nem adatott meg, hogy itt mind-

* A cseméthei fűrdő közönségének tetemes részét tanítónők teszik.

Valamint azt is követeli mindenik, hogy államunkna: e nyomorult bénaságán segíteni kell és ennek nagyon eljött már az ideje s a halasztásban nagy veszély rejlik, a melyről meggyőzheti az általános elégedetlenség, de a szociális mozgalom is, melynek mint a grúr természetűnek a mezőgazdaság szenvedő helyzetében keresendő egyik oka.

A másik legfőbb ok a birtoknak tulajdos összehalmozódása kevés kézben s ezeknek legnagyobb mérvben nagybérletbe adása stb, már nem közösgyes forrásból származik hanem a hitbizományok terjedése s a klérus kezén levő roppant fekvő vagyonnak sőt még az állami birtokok legnagyobb részének nagy bérleti kezelése olyanok, amelyeket mezőgazdasági okokból is, de különösen agrár szocialis tekintetből kiszagdnak örökberletbe adása alta, akik saját munkaerejükkel művelhetik azokat, meg kell változtatni sat. Lapunk bizonyára köz- és különösen mezőgazdasági kérdésekkel olvasóink közvetlen érdekére, megkülönböztetett figyelemmel foglalkozik.

A bevezetett államiság elengedhetlen követelménye az önálló hadpénz- és kül diplomáciai ügyvitel közvetlensége. Ennek is eljön. — el kell jönni idejének. Hogy eljőjön, azt nemcsak ohajtom, hanem amennyire egy vidéki lap eszközölheti, mint pártunk politikai programjának is főtétele csekély tebenséggel de erős akarattal munkáljuk.

Egyeb közérdekű tárgyak: tudomány, szépirodalom, művészet ismertetése; bel- és külföldi politikai mozgalmak, események és hírek közlése sat. sat, nemcsak helyet foglalnak lapunkban, hanem amikor szükséges, tárgyalagos bíralattal kerülnek az olvasó közönség elébe.

De hogy minden méltányos igényt kielégíthessünk: kérem is helyi és vidéki szakértő és érdeklődő uraimat, hölgyeimet, hogy minden beillő dolgozataikkal, tudósításaikkal segítsék elő szerkesztői munkásságunkat, hogy a lap, mely eddig is tekintélyes szávonalon állott, mind tartalom, mind szerkesztői tapintat tekintetében a vidéki lapok közt, azon ezután is ne csak megállhasson, hanem emelkedjek; s a szerényebb viszonyok közt élő — de olvasni vágyó közönségnek, a fővárosi lapokat nélkülözhetővé tegye.

Tudom, hogy ismeretem csak részszereint való, de van szerkesztői ideám Kossuth Lajos akit bár közel se értek, de követni merészkedem eivhűségben, amelyet az 1840. «Pesti Hirlap» szerkesztői programjában így fejezte ki: «Elvünk örökre az al-

nyájan nemcsak testi, hanem kiváltképpen lelki üdülést találunk; amelyet kis tarsaságunk felemelkedettsége — társadalmi életünk szintén csatádassá alkotásával kedves nőink tesznek ilyenén.

Hogy pedig rá térjek, ami felolvasásom tulajdonképpeni célja is: — a mi nőink lelkesítő hatásának bemutatásával vazolom halványan, mert a mi lelkeimet meghatotta, megfelelően festeni nem is tudom — tarsaságunk néhány tagjának kedves misszióját: a branyiszköi — kirándulást azért, hogy megbízatásukhoz képpent a nőink fonta zöld koszorút feltegyék a magyar Haza és Nemzet legutóbbi szabadságharcában 1849. Febr. 5-én hősi halállal elesett honvédek branyiszköi emlékoszlopára.

A mi egyszerű kis fűrdőknek az az előnyösen megkülönböztető fekvése van, hogy legközelebb esik amaz emlékezetes helyhez, a hova minden magyar, szent áhitattal tekint, mert ott porlanak azok a honvédek, a kik honszerelmők csudalatos erejével kiküzdötték az elbizott ellenség előtt lehetetlennek tartott tény, elfoglalták a branyiszköi magaslatot, a melylyel megnyitották az elfogatás előtt álló már-már megsemmisítés elébe néző honvédhadseregnek az utat, a Debrecenből nagy erőfeszítéssel szervezett középtiszai hadsereggel egyesülhetésre s lehetővé tették megnyitását annak a tavaszi hadjáratnak, amely a

kormányos szabadság kifejtése és előmozdítása leendő. És van bizakodásom a munkatársakban, mert már eddig is nagyon biztató ígéretek kaptam jeles szakértő férfiak részéről a szellemi támogatást illetőleg. Belmunkatáraitaim érzelmére és munkaszeretetére meg bizon tamaszkozhatom.

A kiadó «Hoffmann és Kronovitz» nyomda cég ismeretes jártassága és ügyszeretete, a csinos és gondos nyomásra biztosítékul szolgál.

Igy reménykednem lehet, hogy e lap korlátolt anyagi viszonyaink közt is kivívja magának a jogos elsőseget városunk és vidékünk hírlapjai közt.

Ajánlom magamat és belmunkatársaimat ugy pártunk és kívát ennek «intező bizottsága» jóakaratu és figyelmes támogatásába; valamint az olvasóközönségnek egész igyekezetünkkel kiérdemlendő szívelyes indulatába!

Bartha Mór

a Debreczen politikai, társadalmi és közg. naplap felelős szerkesztője.

A kiegyezés válsága.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szept. 3.

Tegnap vették kezdetüket a pártitanácskozások, melyek a szeptember 5-en ujra egybeülő képviselőház legközelebbi leadataival szemben meg fogják állapítani a partok magatartását. A partterkezetek sorozatát a függetlenségi és 48-as Kossuth-part kezdte meg, mely este hat órakor Kossuth Ferenoz elnöklet alatt vett tárgyalás alá a kiegyezés ügyét és a képviselőház vakációja alatt előfordult eseményeket. A pártnak már majdnem valamennyi tagja a fővárosban van, a kik pedig még nincsenek itt, felfognak szólítani, hogy a képviselőház első ülésein okvetlenül jelen legyenek, mert a mostani sulyos helyzet szükségessé teszi, hogy minden ember a helyen legyen.

Szalay Károly orsz. képviselő — ugronista — fölkereste az országgyűlési függetlenségi és 48-as pártot, hogy f. hó 4-en, vasárnap tartandó értekezleten együttesen jelenjenek meg.

A miniszterek ellenjegyzése nélkül a magyar hivatalos lapban megjelent császari rendeletekért a párt szélesebb akciózt fog megindítani mert az a rendeletekben nyilvánuló közjogi dekadenciában aggasztó szimpotát

világtörténelembe írta be halhatatlanul a honvéd nevet es megadta a dicső tanuságot a magyarnak, hogy nem vesztet el addig, míg hon és szabadság szerelme el, a sziv utolsó csepp véreinek is kiöntésére kész; és megadta a szarnok hatalmaknak is a nyomatékos intést, hogy ama szentségek által lelkesített Nemzet hősei előtt eivesztik értéküket, batorságukat büszke hadseregek s futva futva meaekülnek a szabadságot elni és halni kész honfiak fegyverei elől.

Az a Branyiszköi Oroml. és az a Branyiszköi diadal!

Tudva van, hogy az 1848-iki Marcziusi nagy törvényeket April 11-én szentesített király háta megett, a kamarilla miképp akarta megsemmisíteni a független allamiságának alkotmányos gyakorlatát lépett Magyar Nemzet; először Nemzetiségeket uszítottva n, fegyverezvén fel ellene: polgárhaboru lángjával gyujtván fel a modern atalakulas vernélküli békés utján, megindult országot. Majd hogy a felidézett tüzlángba es vérfürdőbe nem vesztett bele — nyiltan saját gyakorlott zsoldos hadaival arasztotta el házánk határait.

A készületlen Nemzet erőfeszítése nagy — de nem volt elegendő. A pénz és hadseregek nélkül csak hiányosan szerelt ujonc honvédség és a békés tüzhelyők mellől harcra küldött remzetörök nyomról-nyomra hatáltak a diadalmas osztrák hadsereg gyakorolt, gaz-

lát, melylyel szemben az országgyűlésnek kötelessége idejekorán állást foglalni.

A pártnak Budapesten időző tagjai körében általában az a vélemény, hogy a pártnak nem szabad visszarettennie semmiféle akadálytól, hogy akcióit sikerre és győzelemre vigye. A párt többsége arra is számít, hogy törekvéseiben az ellenzék többi pártjai részéről támogatást fog találni, úgy hogy igen érdekes kampány elé nézünk.

Ausztriában ma tényleg egybehívták szeptember 26-ára a reichsrádot. Erre vonatkozó bécsi tudósításunk így szól:

A reichsrádot egybehívó császári páteus sablon szerűs magát a tárgyat nem érinti. — Azert az osztrák sajtó nagyon megoszlott véleményekkel fogadta. A német lapok konstataják, hogy dacára annak, hogy még csak három hét váaszt el a reichsrádot megnyitásától, ma még a legcsekélyebb jelenség sincs meg az iránt: hogy a pártok között a nyelvkérdésre vonatkozólag egyezmény jöhetne létre. Csak egy új jelenség van ez az, hogy a cseh és lengyel sajtó, mely eddig körülte járt egymással, most bajkapott.

A mi Vilmánk.

— Hollandia uralkodónéjáról. —

Már nyolcz esztendeje királynője Hollandiának, de csak ma kezdte meg tényleges uralkodását.

A bájos, kedves királynőre orániai Vilmára is rászakadt már az a csillogó kötelesség, amelynek több az árnyéka, mint a fénye.

Anyja, a régenskirályné mátol kezdve nem egyéb, mint egyszerű alattvalója leányának, a ki immár mint tényleges uralkodó veszi kezébe a jogart.

A szigorú, komoly Mynherrek imadják Vilma királynőt és Hollandiában senki sem nevezte eddig másként mint »Ons Wilhelmintje« — a mi Vilmánk.

Még a radikalisek is, akik pedig görbe szemmel néznek a királyságra, rajongnak a bájos gyermekért Vilmában és elragadtatással beszélnek csinyjeiről, gyermekkori elmenyeiről.

Mert taian Európa egyetlenegy uralkodójáról se mesélte: annyi józúd, kedves anekdotát, mint Vilma királynőről.

Pajkos tulélenk lányka volt.

Valóságos énfant terrible, aki temérdek bosszúságot okozott nevelőinek. Különösen so. bajt szerzett nekik a gyermek autokrata

hajlamaival és dölyfével. Hihetőleg atyjától örökölte zeket, akinek ereiben. anyai agon orosz vér is folyt.

Anyja, a rendkívüli okos, higgadt Emma régenskirályné, angol nevelőnőt fogadott leánykaja mellé és miss Winter szigorú parancsot kapott, hogy mentől inkább törje meg tanítványa gögjt.

A szemüveges, száraz nevelőné aztán olyan drákói szigort fejtett ki a kis királynővel szemben, hogy ez valósággal meggyűlölte és mindent elkövetett a bosszantására.

Egy földrajzi óra alkalmából például miss Winter Európa térképét festette le a kis Vilmával. Hogy a nevelőnőt ezzel is bosszantsa, a térképen Hollandiát óriásnagynak, Angliát pedig oly piczinek rajzolta a királynő, mint egy gombostűfej.

Más alkalommal, mikor egyszer sétára készülődtek, a kis királynő eldugta nevelőnőjének kaluc-niját. Miss Winter kénytelen volt királyi növendekével a sétát megtenni s olyan óriási katarhust kapott, hogy tíz napig őrzte az ágyát.

Negyon nyiltszívű a kis királynő, sőt az, amit a magyar úgy hív: hogy hebe-hurgya.

Ami gondol, azt rögtön ki is mondja és nem gondolja meg mindig, amit mond. Ez a tulajdonsága aztán akárhanyszor kellemetlenségbe sodorja.

Izíg, vérig hollandi és egyszer azért nem akarta két idegen követ leánykáját fogadni, mert hiszen azok nem beszélnek hollandul.

Es ez teszi őt különösen népszerűvé a nép előtt. Mert Vilma királynő mindig, mindenütt az orániai ház sarjának vallja magát, eszményképe nagy őse, hallgató Vilmos (csak hallgatásban nem követi) s hol csak lehet, irásban s szóban ismétli Hollandia jelmondatát: Oránia mindig elől!

Lazas sietséggel, nagy örömmel készül tehát Hollandia a Mev rouv — asszonyunk koronázására s kifejt minden fényt, minden pompát, hogy lehetőleg ünnepeje a szépséges királyi hajadont. az ország kelő napját, ahogy a Mynherrek büszkelkedve nevezik kis királynőjüket.

Vilma királynő 1880 aug. 31-én született s késői gyermeke volt atyjának, orániai Vilmosnak, a ki e néven mint harmadik 1841-be lépett trónra és 1890-ben halt meg. Mikor trónra lépett, senki sem gondolta, hogy utolsó ferfi sarja lesz családjának, mert a királynak Zsófia württembergi hercegnővel való házasságából három fia született; sőt egy ifjabb

fivére is volt, az alig harmincz éves Henrik Hercege.

A sors azonban, mely nem kimél koronát s bibort, egymás után sújtotta csapásaival Hollandiát,

A király fiai egymásután haltak meg. Az utolsó Vilmos hercege volt, egy ideális szép dalia, a kit unlatott a hágai udvar egyhangúsága es többnyire Párisban töltötte n pjaít. A szép hercege itt olyan zajos' kicsapongó életet élt, hogy sorvadást kapott s legvirágzóbb korában hagyta árván Hollandia trónját.

Ekkor, 1878-ban, az öreg király fiveret, Henrik herceget birte rá a nősülésre. De a fatum üldözte az orániai házat s ez is meghalt, mielőtt a trónnak örökösét adott volna.

Hogy Zsófia királynő meghalt, nepei érdekét szem előtt tartva, most már maga III. Vilmos nősült meg és elvette Emma pyrmont-waldecki hercegnőt, Európa egyik legszebb hercegnőjét.

Egy év mulva dörögtek az ágyuk. Huszonegy lövés rázta meg a lanyhá augusztusi levegőt s adta tudtul Haga városának, hogy Hollandia trónjának örököse született.

Ez az örökös, illetve örökösön Vilma hercegnő volt, a ki miatt Hollandia megváltoztatta a tőöröklés sorrendjét s aki ma tette fejére a koronát, mint az orániai ház utolsó sarja.

H I R E K.

Ő felsége utja és fogadtatása.

— Saját tudósítónktól. —

Temesvár, szept. 3.

Ő felsége ma d. e. 3 óra 42 p.-kor Ferencz Ferdinánd és Ferencz Szalvator főhercegek kíséretében itt keresztül utazott.

A pályaudvaron, ahol 6 percig időzött a Felség, lelkes neptömeg és a hatóságok üdvözölték.

Buziás, szept. 3.

Buziás ünnepi díszet öltött. Az egész község fel van lobogóva és a lakosok ünnepi ruhában vannak.

A pályaudvartól a fürdőhelyre vezető két és fél km. hosszú utvonalat számos diadaliv s ezer meg ezer nemzetiszínű zászló díszíti.

Az ut mentén Temesmegye összes községeinek küldöttségei foglaltak állást. A magyarok, románok, németek és szerbek festői ruházatukban jelentek meg.

dagon szerelt tömött sorai elől. Az egyetlen szambavető magyar hadsereg a bánya városokon ugyan átmenekült, de a Szepességen az üldöző hadsereg és a hátulról kassa felől fenyegető Schlick hadteste közé szorulva bekerítve elfogatásnak, végmegsemmisülésnek nézett elébe; kivált a midőn a menekülés egyetlen, a b r a n y i s z k ó i h á g ó n é s s z o r o s o n átvezető utját is megszállotta a Schlick által előre tolt s a Lőcse felől megugratott Kiesewetterrel összekötötésbe lépett, egyesült gf. Deym-felc hadosztály; s ott a már a természet által is szörnyen megerőditett pontokat, hadászatiilag is megvívhatlannokká tette.

Ez egyetlen vonal áttörésére, tehát a lehetetlennek lehetővé tételére küldte ki Görgey G u y o n Rikárd hadosztály parancsnokot, a ki ugyan származására nézve Bathban 1812-ben született angol volt, 1832—1839-ig meg az osztrák hadseregben szolgált s főhadnagyságig vitte; de onnan kilépven s Magyarországon telepedve meg, szível-lelékkel a magyar ügynek szentelve magát és az önvédelmi harc kiütése alkalmával mindjárt ehhez csatlakozott és már a schwechati csatában, mint honvédzászlóalj, majd Nagy-Szombatnál mint osztályparancsnok kitüntette — magát.

Ugy látszik, hogy Görgeyvel nem a legjobb viszonyban volt; de talán nem ennek kell tulajdonitanunk, hogy ezen úgy az egész

hadsereg, mint a magyar ügyre elhatározó fontosságu feyvertényre, a leggyengébb zászlóaljakat bocsátotta vele; hanem annak, hogy az üldöző ellenség netalán addig jöhető támadása ellen magának volt szüksége a főerőt alkotó kipróbáltabb zászlóaljakra. E két feltéves mellett eiesik az a harmadik, hogy szántszándékkal küldte a gyengébb s még újoncz zászlóaljakat, hogy ezeknek beüthető győzelme a hadsereg morális érzésére erősítőleg hasson; mert ily kétségbeesett helyzetben az ilyes kísérletezések nem járnak, de meg sem engedhetők, a mikor a Guyon hadosztálya sikerétől a hadsereg létele vagy nem létele s a magyar-szabadság ügyének élete vagy halála függött.

Am Guyon feladatának elhatározó fontosságát egészen fel ismerte s ahhoz képest cselekedett 1849 febr. 5-én. Mondják, hogy a mikor a jejes meredekek felhatolni nem tudó zólyom-besztercei ujoncz zászlóalj, az ellenség gyilkos tüze elől hátrált: ágyukat állított háta mögé, azzal a kérélhetetlen kijelentéssel: «előre dupla lönung, hátra kartács schissen... előre honvéd». A mi a kecsgeteő ígéretnél és halálos fenyegetésnél jobban hatott a volt, hogy a zászlót kezebe kapva «Utánam» — kiáltva — maga ment elől... És a még imént remegő ujonczok példás hőssökké váltak át: most már a jejes meredélybe dőfött szuronyaikra állva, egymást huzogatták felebb felebb és meghágták a ma-

gaslatot. A fene — a minden katonai taktikat félretevő merényleten elképedt ellenség pedig elfutott s a diadal kiviva, a hadsereg utja Eperjesen át megnyitva lön. Maga a Kassa at 1848. decz. 11-től megszállva s 1849 jan. 4-től Mészáros Lazar által elvesztett kassai csata után, Felső Magyarországot meghódítva tartó Schlick magyar földön a legjobb osztrák tábornok innen kiugrztva lön. Görgei hadserege a Debrecenből szervezett középtiszai s a felrendelt délvidéki hadsereggel egyesül: s kezdetet vehette az a tavaszi, a Nemzet erőfeszítését örökdicőséggeggel megkoszoruzó hadjárat!

Hogy ez a branyiszközi diadal ehatározó lön csakugyan a Görgey-féle hadsereg altalában, bizodalmat keített a magyar kormányban, az egész nemzetben és minden hovédben: azt bizonyítgatni feleslegesnek tartom; azt se ecsetelem, hogy mily büszkeséggel töltötte el s hogy avatta hősse azt a tót zászlóaljat, az a lobogó, melyet a méltányos magyar kormány ezért adott neki, ily feirással: «Branyiszközi győzelem!»

Oh... miként küzdött akkor a tót együtt a magyarral a közös hazáért!... Átok, örök átok arra, aki egymástól elidegeníteni, elszakatni akarta és akarja ma is, a politikai magyar aemzetnek, évezreden át, az egy megoszthatlan haza szerelmében testvériesült agait!!

Vége köv.

Ezrekre menő népömeg jött messze vidékekről a királylátásra. Ez a két es félm. hosszú élő sorfal gyönyörű látványt nyújtott.

4 óraker érkezett meg József f. h. g., akit Molnár főispán és Fejérváry honv. miniszter fogadtak a vasutnál, majd Hellner ügyvéd lakásán levő szállására kísérték.

Pont 5 óraker megérkezett a királyi vonat. Ő felsége friss lépésekkel hagyta el az udvari kocsi.

A Perronon első sorban Beck vezérkari főnököt szólította meg, majd Ludvig államvasuti elnökkel váltott néhány szót.

Ezután Molnár Viktér főispán Ő Felsegéhez a következő beszédet intezte:

Felséges Császár és Apostoli Király!

Legkegyelmesebb Urunk!

Örömmel és lelkesedéssel ragadjuk meg az alkalmat, hogy Temes vármegye közönsége és összes lakossága nevében Felsegedet megérkezésének első pillanatában a legmélyebb alátvalói hódolattal üdvözljük.

Felseged ma, mint legfőbb hadur, vitéz hadseregének gyakorlataira jelenik meg körünkben. Belső rokonszenvvel és hazafias büszkeséggel tekintünk mi is a hadseregre. A vagyunk hatva nagy hivatása által, kiváló erényeiben pedig biztosítékot látunk arra nézve, hogy kötelességet a trón és a haza irányában mindenkor önfeláldozó odaadással fogja teljesíteni; úgy a mint teljesítette a multban is midőn Felseged dicső emlékezetű ősei közel 200 éves idegen uralom alól diadalmas fegyverekkel visszahódították ezen országrészt.

Felsegednek egy félszázadot immár betöltő dicső és bölcs uralkodása alatt a halának és benső ragaszkodásnak az őseitől drága hagyományként reánk szállott érzelmei folytonosan gyarapodtak és szilárdultak: úgy hogy nincs olyan fia a vármegyének, ki Felseged népei jóletének és boldogságának előmozdítására irányított faradhatatlan atyai gondoskodását tantoríthatatlan hűséggel törhetetlen ragaszkodással és odaadó szeretettel ne viszonozza.

Fogadjon Felseged szokott atyai jóságával alátvalói hűségünk nyilvánítását tőlünk, kik hűségünkkel az isteni Gondviselést, hogy Felsegedet hazánkunk és összes népeink boldogítására és dicsőségére hosszú, boldog élettel áldja meg.

A lelkesült éljenzés lecsillapultával a király következőleg válaszolt:

Fogadjak legbensőbb köszönetemet szívélyes üdvözlésükért és hű ragaszkodásuk nyilvánításáért.

Kellemesen emlékezőn vissza a Temes vármegye területén ismételve töltött napokra, biztosítom önöket, hogy ez alkalommal is igen szívesen jöttem körükbe.

A király szavait mulni nem akaró lelkes éljenzés követte.

Ő felsége aztán megszólította a díszruhában megjelent megyei méltóságokat. C a p d e b o a i s p á n t o l megkérdezte, hogy mióta szolgál. Utána U n g e r f ő s z o l g a b i r ó t, P e t h ő p o s t a i g a z g a t ó t, A m b r ó z y G y u l a b á r ó t, továbbá Stojanovits Iván és György bárókat szólította meg. Az utóbbi előtt örömet fejezte ki a fölött, hogy elérhető erre a vidékre, a hol még sohasem volt. M e g S z a b ó f ü r d ő i g a z g a t ó t, B r e n e r ü z l e t v e z e t ő t, a k ö z s e g i e l ő j a r ó k a t s a l e l k e s z t t ü n t e t t e k i m e g s z ó l i t a s á v a l.

Azután áthaladva az ez alkalomra épített gyönyörű pavillonon, kocsiára szállt. E közben valaki kérvényt dobott a kocsiába, mit a király mosolyogva tett el. A bevonulás szakadatlan óvácziók mellett történt. Több zenekar a Rákóczy-indulóra gyújtott, Ő felsége a közalapítványi laknál, a mely lakását képezi, leszállt: itt W l a s s i c s miniszter, mint házigazda üdvözölte a királyt s bemutatva Szűry Dénes uradalmi ügyész.

Ezután Ő felsége visszavonult lakosztályába,

Este udvari ebéd volt.

* **Istantisztelet.** Holnap istentiszteletet tartanak a következők: Az ev. ref. nagytemplomban Szilagyi Imre, a kistemplomban Csutoros Albert, az új templomban Mitrovics Gyula, az ispotályiban K. Tóth Kálmán, végül a szegényházban Hajdu Zsigmond. Mindenütt új kenyéri urvacsoraszítés is lesz.

Az ágost ev. templomban d. e. 10 óraker Materny Lajos fősperes tart egyházi beszédet.

* **Felhívás és kérelem.** A debreczeni Csokonai kör a magyar színészetnek Debreczenben 100 év óta fennállása emlékeire a folyó 1898 évi Október hó 23-ik napján ünnepélyt rendez. Az ünnepségek sorozatában a rendező bizottság e letűnt századból fentmaradt, a magyar színészetre, de különösen a debreczeni színészetre vonatkozó emlékeknek kiállítását is fevette, kiállítás helyül a kerkeskedelmi akadémia palotájában levő Csokonai szobát jelölte meg s megbízta alólírotal, mint az ünnep rendező bizottság elnökét hogy e czél előmozdítása vegett a magyar színűgy barátaihoz felhívást intézzon. Ennél fogva hazafias bizodalommal kérem fel a magyar színűgy iránt érdeklődő nagyérdemű közönséget, úgy a testületeket, mint az egyeseket kik a m a g y a r s z i n é s z e t r e d e k i v a l t k é p e n a d e b r e c z e n i s z i n é s z e t r e v o n a t k ö z ő e m l e k t á r g y a k n a k (péld. csoport és egyes képek, rajzok, fényképek, metszetek, régi színés emlékek, folyóiratok és hírlapok, könyvek, ermek, koszüvek, dísz- és emléktárgyak s más ereklye gyanánt tekinthető darabok) birtokában vannak, vagy ilyeneknek hol és kinél létezéséről tudomással bírnak, hogy azokat a magyar színészetek ezen ünnepnapjára átengedni, illetőleg az emlékek holéteiről levélbeli felvilágosítást nyújtani sziveskedjenek. A beküldött emléktárgyak eredetnek a hozzájuk fűződő történetek s érdekes vonatkozások lehető körülményes leírását kérve, azon reményemnek adok kifejezést, hogy minden színűgyi barát szives készséggel fogja kitűzött czélunkat előmozdítani. A küldemények okt. 15-ig alólírott czímre intézendők értékjelzése nélkül; a feladási s visszküldési postadíj a rendező bizottságot terheli s a tárgyakról azok beérkezése után legott elismervényt adunk. Komlóssy Arthur s. k. rend, biz. enök.

* **Szűreti mulatság.** Az iparos ifjuság önképző együletének ujonnan alakult vigalmi százas bizottsága f. hó 18-an tartja szűreti mulatságát a nagyerdei Dobos pavilonban, mely alkalommal a terem egész belterülete a legnemesebb fajú szőlő, körte, alma s másféle gyümölcsnemekkel fog felékesíttetni. A közel multban tartott gyűlésen választották meg a s z ő l ő s k e r t i n s p e k t o r r a i s a k ö z s z é g i e m e s t a n á c s t a g j a i t. A pásztóéri szerepekre a város előkelő iparos családainak leánytagjai kerettek fel. A vigalmi százasbizottság ma este az egylet n. hatvan utcai helyiségében ismét gyűlést tart, a melyen való megjelenésére ez uton is felhívának a bizottság tagjai.

* **Himen.** Dr. Udvarhelyi Dezső kir. albiró (Derecskén) eljegyezte Dr. Sarvay Gyula debreczeni város főorvosának és neje szül. Bernáth Pepsának kedves leányát Bernáth Adél kisasszonyt.

E tiszta vonzalmu frigyhez mi is őszinte örömmel kívánunk igaz boldogságot és szerencsét!

* **Muszkaország és a magyar lapok.** Nagy Muszka országba nem bocsátanak be a postán olyan papírost, melyre magyar szöveg van nyomtatva. Francia, német, angol napi lapok bizonyos korlátok között a postán elfogadtatnak, a magyar azonban nem. Ennek az az oka, hogy azért a pár magyar emberért, ki Muszka ország egyes városaiban lakik, nem tartják érdemesnek magyarul tudó cenzort tartani, Muszka országban ugyanis, mint az Ellenék egy barátja jelenti, minden külföldről beérkező nyomtatványt könyvet, lapot stb. szorgalmasan elolvasnak. Amely lapban vagy könyvben olyan dolog van, miok olvasása az illető cenzor véleménye szerinti, nagy Muszka ország szempontjából nem előnyös, azt egyszerűen kitérőli, befűsti, vagy azt a lapot kiszakítja. Természetes dolog, hogy szocialista eszmékkel teli nyomtatvány odibe nem csempészhető. Ha egy magyar ember, nem tudva a szokást, napi lapot rendel, a mint a lap megérkezik, azt azonnal konfiskálják; a bátor, vagy tájékozatlan megrendelőt pedig pár heti elmélkedés tekintetéből a hűvösre teszik. Ettől eltekintve, Muszkaországban az emberek, ha nem politizálnak, teljes s lőkéletes szabadságot élveznek.

* **Sebesi B. Vilmos szerződés.** Sebesi B. Vilmos, szép hangú basszista, kinek nagyváradi nagyszerű debutjéről már megemlékeztünk, a kolozsvári intendaturától meghívást kapott újabb vendégzereplesre. Sebesi Kolozsvárott október havában fog fellépni még pedig a »Zsidon« és »Faust« című operákban. — Az intendáns ugyanis melőtt szerződésné, be akarja mutatni a kolozsvári publikumnak. Sajnálattal vesszük ezen hírt, sokkal szivesebben láttuk volna a kiváló képességű énekest a debreczeni színházban, melynek tudvalevőleg basszistája nincsen. A kolozsvári nemzeti színház Sebesi szerződésére esetén mely már csaknem befejezett tény, egyik oszlopos tagját fogja benne nyerni.

* **Az önállóvánterület mellett.** A kecskeméti függetlenségi párt az ottani ipartestületekkel együtt holnap az önálló magyar vánterület és az önálló magyar nemzeti bank feállítására érdekében népgyűlést rendez, a melyre a fővárosból is több függetlenségi képviselő leutazik.

* **Az examen örültje.** A pedagógusok czoplja nagyon csunya dolog. De azért megvan. És néha amikor a s áraz pedagógus elemében van, elfelejt mindent, de mindent: csak azt tudja, hogy ő tanár és az, aki néki vizsgázik. Ergo minden kérdésre tartozik felelni — ha tud. A lengyelek fővárosából is kaptunk ma egy száraz tanárról szóló hírt. Az vnn benne elmondva, hogy a gymnasium egyik tanára pótvizsgát tartott egy negyed osztályos növendékekkel. A matematika buzó tanára ez alkalommal három óra hosszat examinálta az ifjút. A vizsgalat után a fiu könnyezve borult deaktársai nyakába, érthetetlen szavakat mormogott és aztán összeesett. Az orvosok azt konstatálták, hogy a szerencsétlen fiu a túlerőltetés következtében megteholyodott. Ime, a pedagógusok copfjának legújabb áldozata.

* **Andrée a levegőben.** A bátor északsarki léghajós sorsa aggodalommal tölti el a világot. Keresik Andréét mindenfelé. Röpke postagalamb szárnyáról betűzik ki, hol, merre jár Andrée, de a jégsvatagok ember nem jarta mezőiről nem érkezik hír a tudomány vértanúitól. A jégmezőkről nem, de Sümeg tájékaról igen panaszos levelet kaptunk már is, mert nem fordítunk több figyelmet Andréera. Keresik mindenfelé — csak Zalában nem, írja nekünk lapunk barátja s arról értesít, hogy a napokban egy óriási ernyővel leszállt valaki — a zalai hegyek lábaihoz. Ezt a valakit a figyelmes levélíró nem tudja közlebből meghatározni, de nagyon hasonlít Andréera. A levélíró nagy titokban közli velünk: az esernyős ember alighanem Andrée. Egy másik levél szintén Zala vidékéről való, ebben pedig egy léggömből tesz említést lapunk barátja. Titokban suhant el a hegyek felett a léggömb, de azért sokan látták. Azt nem tudja senki, hogy ki volt a léghajóban, de lapunk barátja Andréét vélte felismerni. Ez a két hír jelöli Andréának magyarországi útját s Sümegen és Zala-Egerszegen egyébről sem beszélnek, csak arról, hogy az ő fejük felett lebegett néhány óráig Andrée léghajója.

* **Gyilkos szerető** Murányról írják lapunknak: Paulisan János a mult éjjel a községen kívül tengerit őrzött s ezalatt a menyecske körül otthon Grura János, a hirhedt falusi Don Juan legyeskedett. Az asszony addig tartotta jói a legényt pálinkával, míg az lerészegedett. Aztán így szölt:

— He asszony, aztán a mondó vagyok, hogy hát vagy én, vagy senki! Mi? He?

— És az asszony a vállát emelgette:

— Ugyan ne itéljen, na!

— De mondom, vagy én vagy senki —

szólt a beitalozott ember és az asszony felé közeledett.

És így folyt a szó, a míg csak egyszer hevesebb és hevesebb lett a diskurzus, mire hogy-hogy nem, az asszony fölkapta az asztalon heverő kést és neki ment a legénynek.

— Te! . . . te! de már akkor a legényből is egyszerre kiszált a szesz és kikapta a kést az asszony kezéből. Megsebezte azonban a kezét. A vér csak úgy csurgott a kezéből.

— Mit, te akarsz engem le-zúzni? — bömbölt a Don Juan és kidült szeméit a füttötte a véri.

— Gyilkos! Segítség! — sikított az asszony, a kibe a legény vagy ötször bele mártotta a kést; jól megforgatta testében, aztán kikelt arczzal, remegő leptekekkel hazament.

A férj reggel hazatért. Miről sem sejtve belép a szobába. Csak hogy el nem állt a lelkete, a mikor az asszonyt vérben fagyva a földön heverni látja. A kapott öt sebből kettő halálos volt. A gyilkost letartóztatták.

* **Testvérgyilkosság.** H. Böszörményben Károlyi István gazdá kodó embernek két fia volt, Zsigmond és Márton. A Zsigmond fiu igen sok keserüeséget okozott apjának, mert míg a kisebbik fiu Márton szorgalmas dolgos engedelmes volt, Zsigmond borzadt a dologtól és jobban szerette a korcsában lopni a napot.

Károlyi mindent elkövetett, hogy a kor hely fiu jobb utra teritse, de hasztalan. E miatt apa és fiu között örökös volt a torzalkodás, sőt még gyakran ökökre is ment apjával az evetemült fiu.

A folytonos czivódás érlelte meg a kor hely fiu fejében azt a szörnyü tervét, hogy apját elteszi láb alól, mely tervét annál köny nyebben tartotta kivihetőnek, mert apja a kisebbik fiuval a tanyán tartózkodott.

A községben egyik czimborájától két c-ö-vü fegyvert kert s ezzel kiment a tanyára, ének idején, hol a grmada mellett ratalal: apjára. Mindjárt előrántotta a fegyvert, hogy leleje az öregel, de az észrevetve a fiu szándékát es felugorva szembeszállt fiával.

Izsonyu harc fejlődött mosi ki apa és fiu közt, miközben a fegyver elült s a golyó az apa labzáron talált. A lövés zajára a kisebb fiu felébredt s ásót ragadva kezébe, sietett apja védelmére.

Mikor odaérkezett, még mindig dulakodott az apa és fia. Márton nesztelenül surrant elvakult bátyjához s ásóval olyan csapást mért a bátyja fejére, úgy, hogy a merénylő vértől borítva esett össze. Az apját védelmező fiu azután maga ment el a bírósághoz feljelenteni az esetet.

Az apa sérülése könyebb, de a merénylő fiu oly súlyosan megsebesült, hogy aligha életben marad.

* **Merénylet feltékenységéből.** Triesztből jelentik a következőket: Az O-város közepén a Piazza Vecchian, tegnapielőtt véres esemény történt. Giacaz Johanna, ki férjétől elvalva élt, megjelent férje boltjában, hogy tőle segélyt kérjen. Ott találta férje nővérét, kiről azt hitte, hogy ő idegenítette el tőle férjét. Az asszony fektelen dühvel rontott boldogsága megrontó-jára és egy borotvával sögornője nyakára szurt. Azután elhatározta, hogy önkényt jelentkezik a rendőrségnek, de utközben letartóztatták. Áldozatát, a 24 éves Giacaz Máriaat haldokolva vitték a kórházba.

* **A nőegyleti népkönyha** javára egy ismeretlen 50 frtot és Áron Miksa ur 200 frtot fizetett kezeimhez, utóbbi a Piacz-utcai házanak eladási árából. E nemes adományokért amidőn hálas köszönetet mondok, egyszersmind tudatom, hogy e czeira szant nemes adományokat elfogad és nyugtáz Szűcs Kalmán nőegyl. pénztáros.

x **Fontos közlemény.** Néha még a legcsekélyebb étel évezet is megtermi a gyomor-betegségeket, mely baj már eleinte felbűffögés, hánys stb. által mutatkozik. Mindezen mutatkozó betegségeket ellen legjobb sikerrel használhatni a dr. R ó z s a életbalzsamát Fragder B. gyógyszeráraban Pragabau. Kapható majdnem minden gyógyszeráraban.

Táviratok.

A király a hadgyakorlaton.

Buziás, szept. 3. A «Debr.» ered. táv. Ö felsége a király ma d. e. a főherczegek kíséretében a gyakorlathoz kilovagolt.

Párisi minisztertanács.

Páris, szept. 3. A «Debr.» ered. táv. Az egyesült minisztertanácsban a Dreyfus ügyre vonatkozólag elterők a vélemények. A döntés kedden fog megörténni.

Budapesti áru és értéktözsde.

— Reich Jenő és Társa jelentése.

Távirati tudósítás. szept. 3.

Határidőüzelet.

Zárul 1 órakor.

Buza őszre	8.27
Tengeri juliusra	4.44
augusztusra	5.15
Rozs őszre	6.69
Zab szeptemberre	5.34

Ertéktözsde.

Zárul 1 órakor.

Osztrák hitelrészvény	359.10
Magyar	394 —
Államvasuti	355.50

Tervezett gyilkosság

Bánffy Dezső ellen.

Budapest, szept. 2.

A nemzetiségek forradalmi törekvéseinek vakmerősége egyre közelebb jut immár a paroxizmusához; a bennük lappangó gyűlölet, amelyet bizonyos mértékig óvatossá tett a memorandumperből merített okulás, ujabban leráz magáról minden fékelt s a szilaj lázítás-hoz, mely idebenn folyik, az utóbbi időben kezd hozzájárulni a külföldön s a külfölddel való összeesküvés.

E mozgalomnak hőfokára nézve megdöbbenő adattal szolgálunk im az olvasó közönségnek.

Budapest és Páris közt az utóbbi időben egy nagyszabású összeesküvésnek szalai szövődtek, amelynek celja Bánffy miniszterelnök meggyilkolása volt.

A tervezett merényletet a párisi és kivált a budapesti rendőrségnek ébersége és buzgósága sz-rencsesen megghusította; de a gyilkos szándék végrehajtásával megbízott egyén, a kinek Páris az allandó lakhelye, csakugyan megfordult a napokban Budapesten, sőt talán még most is itt lappang fővárosunkban s tervének megvalósításában nyilván csak az akadályozta meg, hogy barmerre járt-kelt körünkben, mindenütt éberül megfigyeltek érezték magát.

Ime, az Ausztriában labrakapó federalizáló szláv politikanak első fa tyuhajása: A Lajthán tul folyó államrombolás átesap a magyar területre is, szárnyat adva a nemzetiségek forradalmi aspirációinak. — Az osztrák destrucióval összeszűri a levelet a magyarországi nemzetiségek felforgató mozgalma s a friss összeesküvésnek orgyilkosság az első gondolata.

Meggyilkolni a kormányelnököt, ez a szándék az új irányzatnak debutje. Ezen a nyomon haladva könnyű dolog eltalani a vakmerőségében immár korlátot nem ismerő mozgalmaknak igazi célját, utolsó gondolatát.

A nagy jelentőségű esetről a következő tudósításban számolunk be:

A párisi figyelmeztetés.

Lapunk tudósítójától megdöbbenő tartalmu táviratot kaptunk a mai nap folyamán. E távirat szerint a párisi rendőrség egy idő óta szorgos megfigyeléseket tesz az ott lakó magyar és osztrák állampolgárok körében és

sűrűn vált telegrafikus értesítéseket a budapesti rendőri hatósággal. Ennek az oka az, hogy a párisi policzia a magyar miniszterelnök élete ellen irányuló összeesküvésnek jutott a nyomára. Valóságos liga alakult a francia fővárosban, amolyan maffia-féle titkos vértörvényszek, amely báró Bánffy meggyilkolásával akarja megtorolni a magyarországi nemzetiségeknek állítólagos szenvedéseit. A liga főemberei Rimler Károly, a cs. és kir. külügyminiszterium volt titkára, az ismert pánszláv politikai ügynök és valami Buschi nevű homályos existenczia, a ki regbben osztrák katonaiszt volt s Párisban mint gróf és nyugalmazott ezredes szerepel.

A maffia Buscht bizta meg a gyilkosság végrehajtásával, aki körülbeül 2 hettel ezéltt csakugyan el is tünt Párisból. Vele együtt eltunt Rimler is. Rimler az elutazás előtt azt mondta haznépének, hogy Pozsonyba utazik s magával vi-zí egyik párisi barátját is.

Kudarcz-e vagy halasztás?

A kérdés már most az, végképp lemond-e a merénylőtről, avagy csak taktikát változtat-e, hogy szándékát későbbben valósítsa meg, amikor a rendőri hatóság ébersége megsappon. Ha — ami valószínű — Rimler az összeesküvésnek vezető szelme, akkor valószínűbb a kudarcot vallott vállalatól való visszavonulás. Ez az ember, mint Brambás ismeretes. Sohasz vagja kis faba a fejszéjét, de megfut, mihelyt beletörök. Néhány év előtt, mint a francia-orosz szövetség titkos ügynöke hukkant fel Magyarországon s Budapesten Pichou későbbi nagykövetel egyetemben abban fáradozott, hogy megnyerje a függetlenségi partot a harmasszövetség ellen való állásfoglalásra. Később Párisban az oah agitátorokkal szürte össze a levelet s Magyarország federalisztikus ujjaszervezése érdekében működött. Legujabban pánszláv agitátornak mondja magát s nyltan hivalkodik vele, hogy orosz pénzért az orosz érdeket szolgálja.

Shivák természetű, kalandos életű, megbízhatatlan ember. Kinek tőle egy orgyilkosság komplott szövése is, ha jól megfigyelték érte, vagy ha a czei megfelel politikai hajlandóságának. Már az is jellemzi az embert, hogy a maga merényletét más által akarja véghezvitetni. A kísérlet kudarcza valószínűleg elriaszja tehát. Kitartó és elszant cse ekvés nem várható tőle, hacsak életkörülményei ujabban nem hajtottak a mindent kockára tevő ketségesedésre. Megjegyezzük még, hogy Rimler — fadjalom! — magyar ember, akit megbízhatatlansága miatt bocsátott el szolgálatából a közös külügyminiszterium.

IRODALOM.

«A magyar nemzet pusztulása.» (oláhosítás miatt) cz. érdekes munka még mindig megszerzhető a szerzőnél Dr. Király Peternel (apunk főmunkatársánál). A megrendelés levelező lapon is eszközölhető (a «Debreczen» szerkesztőségéhez czimezve). Megrendelhető még ez a könyv ifju R ó z s a Lajos ur kereskedésében is (Debreczen) — Ára füzve 60 kr. — diszkötésben 1 frt 50 kr. — mely összegeknek posta utalványon beküldése esetében, a megrendelő a könyvet portómentesen kapja. — A helybeli tanuló ifjusag a megrendelést az ev. ref. főiskolai «Senior»-nál levő iv aláírása utján eszközölheti.

Tájékoztatásul mindazoknak a kik a hazafias szellemü munka iránt érdeklődnek lapunk közlebbi számában közölni fogunk egész terjedelmében egy részletet.

Magyar Pestalozzi. A népnevelési tanfelügyelet zsenge korában meglehetősen népszerűlen intézmény volt, annak ellenére, hogy megereztője nagy Eötvösünk nemes szive egész melegevel istápolta azt. Az idők folyamán nagy nemzeti felatának magaslatára emelkedett tanfelügyelői karunk fokozottan buzgó tevékenysége kivítva a közelismerest. És a sorsnak milyen gonosz szeszélye az, hogy minél szemebetünőbb érdemeket szereztek a kir. tanfelügyelők a hazafias nevelés áldásos fejlesztése körül, annál mostohább elbá-

nás jutott osztályrészükül és legközelebb is oly rendelkezés történt, mely érzékeny csapást mért az előkelő hivatalu köztisztviselők tekintélyére általában erkölcsi és anyagi érdekeire és ezzel az általuk képviselt óriás fontosságú ügyre. — Ugy hogy, általános elkésztetés vett erőt a szóban levő érdemes férfiakon, a kiket a nagy Eötvös mint közoktatási miniszter az ő főispánjainak nevezett volt.

E sötét hangulatnak nyitlan, férfias bátorsággal ad kifejezést Nemessányi János komáromi Vir. tanfelügyelő a «Magyar Pestalozzi» szeptember 3-án megjelendő számában. Érdekesnek tartjuk e cikkelyre felhívni a népnevelés- és a tanügy iránt érdeklődők figyelmét.

Megjegyezzük, hogy cikkiró, azon két veterán tanfelügyelő közül, akik még az első tanfelügyelők sorából még ez idő szerint huzak az igát, az idősebb és hogy a «Magyar Pestalozzi» gyakorlati nevelésügyi hetilap tanügyi szaksajtóktól jelentékeny tekintetben eltérő és figyelemre méltó irodalmi vállalat, mely nemcsak a tanítók, hanem a művelt szülők pártolására is tarthat számot, eddig Kolozsvárott jelent meg és szeptembertől fogva dr. Havas Gyula további szerkesztése mellett immár a székesfehérvárosban fogja a gyakorlati jellemképző nevelés rendkívüli fontos érdekeit megmunkálni.

A «természet», állattani, vadászati és halászati képes folyóirat. Szerkesztik dr. Lendl Adolf és Lakatos Károly. — Szerkesztőség: Budapest, II. Donáti-u. 7. sz. Előfizetési ára egy évre: 3 forint, megjelenik havonként 1-én és 15-én.

Ajánljuk ezen közhasznú, ismeretterjesztő s díszes kiállítású képes folyóiratot mindazoknak, akik a szabad természet világa iránt a természeti tüneményeknek irásban és képen való szemlése iránt, előszeretettel és nemese érdeklődéssel viseltetnek.

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Kölcsön a valódi becsérték háromnegyed részéig 20-60 év köti időre készpénzben. Birtokos felmondhat, pénzügyintézet nem mondhat fel. Csekély kamattal tőkés törlesztetik Lebonnyoltás leg-rövidebb idő alatt.

— Convertálás helyeg- és illetékmentes. — Semmi előleges költség.

Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő csakis: telekkönyvi kivonat és kataszteri birtoknyomásolat. 40494

Ingatlan-és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,
Budapest, Váci-körút 39.

Intézetünk az egyedüli, mely az ország minden megyéjében, helységben és a legkisebb földbirtokoknál általános forgalmi ügyeket intéz.

Varró leányok
felvétetnek
Eislerné Köhn Róza
női ruha varró termében
Piacz-utca
Schvarcz butorgyáros ház.

Preblai savanyukut
tisztá alkalikus természetes alpe-i savany kitűnő hatással chron. Katarrhus-nal, különösen hólyagos chronikus katharrhus-nal, hólyag és vesebetegségek, és Bright-féle veséi betegségek, összetétele és kitűnő íze miatt egyuttal
legjobb üdítő és frissítő ittal.
Preblai kutkezelőség Preblauban.
Posta St. Leonhard. Kärnten.

Ujtalálmány

Szép akar lenni?

ha igen, úgy használja csupán a Fáy-féle arczkremet. Egyedüli ártalmatlan csodahatású vegykrém a szépség ápolására u. m. szeplőmájfoltok, vörös pattanások mitesszen s mindennemű bőrtisztító-lanság ellen.

Nem zsíros, habszerű gyorsan felszívódó kellemes illatú arczkrem, mely nappal is jól használható.

Egy nagy tégely ára 1 frt.
Készíti Grósz Nagy Ferencz gyógyszer. H. Szolozsán

Debreczeni főraktár **Dr. Rótschnek**
V. Emil gyógyszerháza Kossuth-utca.
Fáy Crème-szappan 50 kr.

Ujtalálmány

891
—v. k. szám.
1898.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. III. 318/2. 1898. számú végzése folytán közhírré tételik, miszerint Goldstein Aladár részére Nyilas János és tsai debreczeni lakosoktól 100 frt tőke, ennek 1897 évi Szept. hó 11. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 47 frt 70 kr. perköltség erejéig 1897. évi Deczember hó 13-án bíróság felül és lefoglalt és 426 frtra becsült lovak, szekér, 2 üsző, széna és egyéb ingóságok **1898 évi Szeptember hó 13-án d. e. 10 órakor** kezdetét vevendő és a debreczeni Halápon 56. sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adni.

Debreczen, 1898. évi Agust. hó 17-ikén.

Bódogh Zsigmond
bir. kiküldött.

BRÜNNI

POSZTÓ

gyapjuszövet

maradékok is.

közvetlen, legolcsóbb beszerzési forrás izléses legújabb és kitűnő gyártmányoknak!

Kérjen Ön

ősz és téli szövetek, Palmerston, Kammgarn Cheviot és legjobb loden szövetek stb.-ből dustartalmu collectiót a cs. kir. szab. finom posztó és gyapjuszövet gyár raktárából

Moriz Schwarz
Zwittau (Brünn.)

Legcsekélyebb méret is adatik. Nemtetsző viszárvételek. Minták bérmentve. Küldés utánvételre

Ezer elismerés.

Minták, melyre nem történik megrendelés visszakivántatnak.

MIHALOVITS-féle

Harmat-Crème

Arczszépítő kenőcs.

- A Harmat-Crème a legjobb arczszépítő s kézbőr-ápoló kenőcs, mely üdév, puhává, fehérre teszi az arcz bőrt.
 - A Harmat-Crème sem ólmot, sem higanyt nem tartalmaz s teljesen ártalmatlan hatású.
 - A Harmat-Crème nappal is használható, miután nem zsíros s a poudert jól állja.
 - A Harmat Crème nem teszi fényessé az arcot s fehéríti a bőrt.
 - A Harmat-Crème kiváló jó hatású mindennemű bőrbajoknál; pattanások s mitesszerek (bőr-akák) elmulasztására, napégette s szőlőkifújta arcznál, s kéznél.
 - A Harmat-Crème teljesen zártalan, habszerű, jó illatú arczkenőcs egy tégelyének ára egy korona.
 - A Harmat Szappan, mely a Crème hatását fokozza, darabonként 35 kr.
- Főraktár a készítő MIHALOVITS I. gyógyszerésznél Debreczenben.

Gutori Földes Kelemen

aradi gyógyszerész

Margit Crèmeje.

- Margit-Crème** legjobb arczcrème rövid idő alatt ifjítja és szépíti az arczot.
- Margit-Crème** egyedüli szer szeplő, májfoltok, pattanások, bőr-akák (Mitesser) ellen.
- Margit-Crème** egyedüli szer bőrpattanások, arcz- és kézvörösödés, napbarnítás ellen.
- Margit-Crème** bámulatos hatása abban rejlik, hogy bőre kenve ez által rögtön felvértik és ez okozza azon csodás átalakulást, hogy a szeplővel vagy májfoltokkal fedett arcz 3-4 nap alatt alabástromfehérré lesz.
- Margit-Crème** teljesen ártalmatlan, miután nem zsíros, hanem igen finom, hamar felszívó hatással bír. Az arcz nem lesz olyan fényes mint más Crémétől, ezért nappal is használható.
- Margit-Crème** nagy tégely 1 frt, kicsi 50 kr.
- Margit-hölgypor** fehér, rózsá és crème 60 kr.
- Margit-szappan** 1 doboz 35 kr.
- Margit-fogpép** 1 doboz 50 kr.

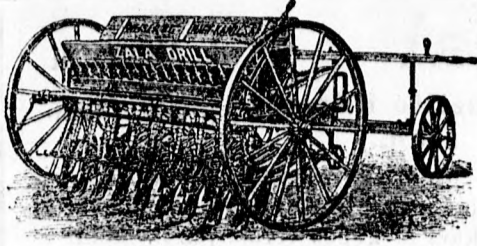
Csakis akkor valódi, ha minden doboz gutori Földes Kelemen gyógyszerész Aradon fölirattal és czimerrel van ellátva.

Hamisításoktól óvakodjunk.

Vannak értékelten utánzatok és hamisítások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetési szöveg is az enyémnek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csakis oly készítményeket elfogadni, melyek czimeres védjeggyel vannak ellátva. Készítményeim a nagyméltóságú m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960 sz. valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. védjeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlhatnak.

Raktárak Debreczenben: Balázs Ödön, Mihalovits István, Dr. Rótschnek V. Emil, Tóth Béla gyógyszerész uraknál.

Weiser J. C. mezőgazdasági gépgyára Nagykanizsán.

ZALA-DRILL sorvetőgépnünk, a melynek elmés ujtásait a nagy közönség már jól ösmeri, nem szorul külön dicséretre, minden eddigi kiállításon az első díjat nyerte ugy 1897. október 1. a kishéri nemzetközi **vetőgép versenyen** az **állami arany éremmel** lett kitüntetve,

továbbá figyelmébe ajánlom a gazdaközönségnek egészen

acélból készített

Sack rendszerű egy és két barázdás ekéinket,

a melyek kiváló anyagból készítve hasonlíthatatlanul tartósabbak minden eddigi gyártmánynál.

Raktáron tartunk: Szecskaavágó, répvágó, rosták ezenkívül minden talajművelő gazdasági eszközöket.

Debreczenben, Szikszay-ház a főtözsde udvarán.

Klein Jakab,

üzletvezető.

Nincs többé lábfájás,

sem tyukszem, sem izzadós láb.

sem bőrkeményedés, sem lábdaganat.

sem fagyos láb, sem lábégés.

Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét a **Dr. Högyes-féle** az egész világon szabadalmazott **Asbest talpbéléssel** látja el.

Párja egyszerű 60 kr., kettős vastagságú 1 ft 20 kr. Az Asbest talpbélés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22500 pár szállított.

Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése és külön 10 kr. franco. Felvilágosítások és prospektu-ók, köszönetnyilvánítások ingyen.

Általános Asbest áru gyár betéti társ.

Viszonteladónak tetemes árengedmény:

Egyedüli elárúsító raktár Debreczenben:

BÉKÉS LAJOS.

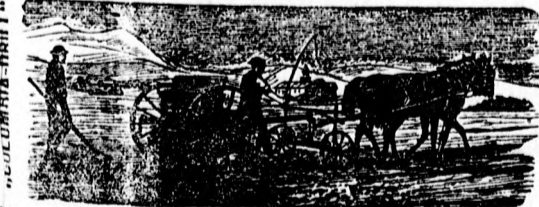
CLAYTON & SHUTTLEWORTH mezőgazdasági gépgyárosok

BUDAPEST, Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzseplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, szalma-kazalozók, továbbá járgány-cseplőgépek, hore-cseplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők.

"COLUMBIA-DRILL" Kétféle sorvetőgépek, boronák, szecskaavágók, répvágók, kukortezamorzsolók, darálóok, őrlő-malmok, egyetemes szelőlékek, két- és háromvasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kiadásra ingyen és bérmentes küldetnek.

Képviselet és bizományi raktár

BAUER és TÁRSA czégnél

Debreczenben, II, Péterfia-u. 73. sz.

A Halápon

egy 68 hold 1200 öl területű kaszálló gazdasági épületekkel ellátva, folyó év Nov. hó 1-től kiadó, értekezhetni Vágó Andor kereskedőnél.

A leghatásosabb fűvekből van készítve.

Az egyedüli gyógyszer: reuma, podagra, köszvény és egyéb végtag fájdalmak ellen. Az a szer már ezer és ezer — még a legkétségbeesettebb — esetben is **gyökeres gyógyulást** hozott és ezért orvosi szaktekintélyek a legmelegebben ajánlják. —

Egy nagy üveg ára 1 forint 50 kr.

1 kis üveg 80 kr.

(Utánvétellel 30 krral

drágább.) Valódi állapotban

a feltaláló és főraktárosnál

Dr. O WALDING-nál

kapható. — Stuttgart, Gaisburgstrasse 14.

Egy kísérlet Heureka reuma elleni szeremmel felül minden várakozást.

Kitűnő bedörzsölésre való szer.

Serravallo-China bora

v a s s a l,

orvosi tekintélyek, mint udv tanácsos. Dr. Braun udv. tanár Dr. Drasche tanár, udv tan. lovag. Dr. Kraft-Ebing tanár, Dr. Monti tanár, lovag dr. Mosetig-Moorhof tanár, Dr. Neuser tanár, Dr. Schanta tanár, Dr. Weinlehner tanár által sokszor felhasználva és legjobban ajánlva.

(Gyöngék és lábbadozóknak.)

Ezüst érem:

XI. orvosi congressus Róma 1894.

IV. Gyógyszerek és Chemiai congressus Nápoly 1894.

Arany érem:

Kiállítás: Venécia 1894., Kiel 1894., Amsterdam 1894. Berlin 1895., Páris 1895.

Több mint 700 orvosi elismerés.

Ezen kitűnő, új életet gerjesztő szer, kitűnő íze miatt különösen gyermekek és asszonyok által kellemesen használtatik. 1/2 literes üvegekben á ft 1.20, 1 literes üvegekben a ft 2.20. Kapható minden gyógyszerertárban.

Serravallo gyógyszerertár Triesztben

gyógyszertár nagybani szétküldése.

Alapított 1848.

Tessék a czimre vigyázni!

Alapított
1880. évben.

Hrabéczy Antal

vegyészeti gőzmosódaja, műfestészeti és tisztító intézete
DEBRECZEN, Széchenyi-utca 1801. szám.

Alapított
1880. évben.

Tessék a czimre vigyázni!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy üzletemet, — mely 18 éves fenállása óta osztatlan elismerésben részesült — a modern technika legújabb eszközeivel **ujjonnan felszereltem és kibővítettem**, úgy, hogy az nemcsak a fővárosi, hanem a külföldi hasonló intézetekkel is képes versenyezni. Több oldalról hangoztatott kívánságnak megfelelően egy

fővárosi férfi szabót

alkalmaztam azon czélból, hogy a munkában adott férfi ruhák szakszerűen kijavittassanak és ki is vasaltassanak.

Festetnek: selyem, gyapju, pamut, fél-gyapju kelmék, mindennemű női ruhák egészben vagy szétbontva, butorkelmék, női jaquetek és uri öltözetek.

Tisztítanak: Női-, u. m. házi-, utcai- és bál ruhák, a legvilágosabb és legvalótlanabb színű selyem ruhák, napernyők, uri öltözetek, szőnyegek és függönyök.

Katonatiszti lópokróczok festése és tisztítása.

Vidéki megbízások a legnagyobb figyelemmel teljesítetnek.

Tessék a czimre vigyázni!

Eladó birtok.

Szatmár vármegye Penészlek községe határában fekvő, ugynevezett »Erdő Ráta« pusztai

300 kat. holdas tagos birtok
(az érmihályfalvai, illetve az érkörtvélyesi vasúti állomástól 3/4 órányira), 9 jó karban lévő épülettel — ezek között szép uri lakás, gyümölcsös kerttel, nagy dohánypajta, simító ház, cseledházak, csűr, magtar, ólak stb. szabadkézből kedvező feltételek mellett eladó.

Bővebb felvilágosítást ad
Bródy Lajos
ügyvéd
Nagy-Károlyban.

The Premier Cycle Co Ltd. (Hillman Herbert Cooper.)

Gyárak:
Coventry Eger Doo
Anglia, Csehország, Nürnbergnél.

Évi készítés 60,000 bicikli.

Vezérképviselőség Magyarország részére: **Kann és Heller** Budapest, Váci-körút 62. szám.
DEBRECZEN részére.

BAUER és TÁRSA

Az iskolai beiratások alkalmával

van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy Debreczenben főpiacz 16. sz. [Alföldi takarékpénztár épület] a Bika szállodával szemben egy a mai kor igényeinek megfelelő, csinosan berendezett ujjonnan nyitott

férfi-, fiu- és gyermekruha raktáramban

iskolai öltönyök

olcsó árban kaphatók. Különös gondot fordítottam a most következő **őszi és téli idénycikkek** megvalogatására.

Mielőtt a n. é. közönség férfi-, fiu- és gyermekruhát vásárolna, ajánlom, hogy feleltedus raktáramat saját érdekében is megtekinteni sziveskedjék. a hol meggyőződést fog szerezni arról, hogy **nálam csakis kitűnő szövetből készült árak a legújabb divat szerint és lecsóbbban mint bárhol kaphatók.**

Egyáltalában az lesz egyedüli czélem, hogy kevés haszonnal mennél nagyobb vevőki rt biztossítsak magamnak.

Szives pártfogást kér

tisztelettel
BRAUNSTEIN IGNÁTZ

férfi-, fiu- és gyermekruha bizományi raktára Debreczen, főpiacz (Alföldi takarékpénztár épület) a »Bika« szállodával szemben.

A legjobb elismert háziszor, a jó emésztés elősegítésére, a vérnek tisztítására és tiszta állapotban való fentartására (alapfeltétel az egészség fentartására) úgy mint a gyomorhajók gyors és biztos eltávolítása p. u. étvágyhiány, savanyu felbűgös fel-fuvas, hányás, test és gyomor fájdalmak, gyomorgöres, a gyomor túlterhelése étellekkel, benyákosodás, vértelülés, aranyeres bajok, női betegségek, béthurut, a 40 év óta elismert

Biztos gyógyszer mindenféle gyuladással, sebek és genyedések ellen. Ezen kenőcs biztos eredménnyel használható a női emésztésnél, a tej tőspedésénél a az emésztés megkeményedésénél szüléskor, kelényéknél, vérdaganatoknál, genyes fakadékoknál, pokolvarnál, körömgöyökénél, az ugynevezett körömféregnél, elkeményedéseknél, felpuffadásoknál, mirigydaganatoknál, zsiradaganatoknál, érzéketlen tagoknál stb. az 59 év óta elismert

Dr. Rosa-féle életbalsam PRÁGAI HÁZIKENŐCS

Fragner B. gyógyszerárából Prága 203-III.

Az egészség fentartására, az életnedvek a ennek folytán a vérnek tisztítására és tiszta állapotban való fentartására egy biztos világhíres, elismert népházi szer.

A felgyógyulás fájdalom nélkül történik a kenőcs hűvös hatása miatt.

1 üveg 50 kr., dupla üveg 1 frt, postán 20 krral több.

1 doboz a 25 és 35 kr., postán 6 krral több.

Óvás! Mindenki kérje csak az eredeti készítményeket, a Fragner B. gyógyszerárából Prágában, és figyelje, hogy az összes csomagolási részek a Dr. Rosa-féle balsamról, a melléte álló gombólyú védjegyvel van ellátva, és pedig az összes csomagolási részek a prágai házi-kenőcsnek a melléte álló három szegletes védjegyet viselje.

Mindenki, a ki nekem egy hamisítást jelent, egy jutalmazást kap!

Ellismerő iratok százal bárkinék betekintés végett rendelkezésre állanak.

Raktár **Török J., Egger A., Thelmayer és Seltz,** és **Kochmeister utóda** gyógyszerészeknél Budapesten, és Debreczenben **Dr. Rotschnek V. Emil** és **Mihálovits István** gyógyszerészeknél.

A készítő főraktára **Fragner B.** A fekete sas gyógyszerára Prágában a Spornér-utca sarkán 203. sz.

Postaküldés azonnal.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczenben a főpostával szemben.